

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája. hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Egy fontos ügy érdekében.

Ügyről beszélünk és nem személyről. Fontosnak tartjuk, hogy ezt hangsúlyozzuk mindjárt az elmondandó elején, mert abban a kérdésben, melyet szóba akarunk hozni, mostanában nálunk sokan magát a dolgot nem tudják vagy nem akarják elválasztani a személytől, ki azt képviseli. Ez a színészet kérdése. Aktuális jelentőségű kérdés, a mennyiben éppen a színi szezon küszöbén állunk. Városunk színügye előleges szerződés értelmében jelenleg *Deák Péter* színigazgató kezeibe van letéve. A múlt év októberében hatalmas előleges jelentésben hívta fel a figyelmet megkezdendő működésére és kérte a közönség támogatását. Kérelmének olyan eredménye volt, melyet kezdetleges színi viszonyainkhoz képest fényesnek kell mondanunk. Egy a város polgármesterének kezdeményezésére megalakult bizottság vette kezébe az ügyet, megkezdődött a bérlet-gyűjtés, melynek terhét lelkes színpártoló hölgyek voltak szívesek magukra vállalni, sőt megkezdődtek és egyre konkrétabb alakot öltöttek a színpártoló egyesület megalapítását célzó tervezetek. Minden a legjobb mederben haladt, a közönség érdeklődéssel és jóakarattal nézett a társulat bevonulása elé és egyszer csak — kerülő úton — arról értesültünk, hogy a színigazgató mást gondolt. Nem jön Bajára, hanem megy Szolnokra. Mi sugalmazta neki ezt a gondolatot? Elismerjük, hogy tavalyi itt időzése nem kecsgethette valami vérmes reménnyel a szezon anyagi sikerét illetőleg és így meg-

érthetjük, ha kap egy olyan állomáson, hol számítása szerint a rossz nyári szezon deficitjét jobban kiheverheti, mint nálunk. Ámde eljárása legalább is nagyon szerencsétlen volt, a mennyiben oly hatással volt a közönség felkeltett érdeklődésére, mint a dér a növényzetre.

Nem volt a szerződés értelmében köteleessége hozzánk jönni, elhalaszthatta volna jövetelét, ámde jönni és mégsem jött. Nem károsított meg senkit, csak a színészet ügyét, meg magát. Lapunk, mely folyton-folyvást lelkes istápolója volt a színészet ügyének, nem nézhette közömbösen, hogy *Deák Péter* szerencsétlen gondolata hogyan teszi tönkre több lelkes színpártolónak munkáját, akkor mindjárt keményen kikelt ellene és éles szavakkal ítélte el eljárását. Ezen szavak kifejezői voltak annak a reá nézve kedvezőtlen hangulatnak, melyet közönségünk körében felkeltett.

Azóta elmúlt négy hónap, elérkezett a színészetre nézve legrosszabb időszak: a farsang, melynek szórakozásai éppen azon közönségnek okoznak legtöbb kiadást, mely színházba is szokott járni, — és Deák Péter jelentkezik, hogy az egész tél folyamán át jól összehajlant társulatával meg akarja kezdeni körünkben működését. Jövetelének hírét közönségünk nagy része hidegen fogadja. Nem tudjuk, hogy a bérlet-gyűjtéssel megbízott litkár mily eredményt képes felmutatni, de annyi bizonyos, hogy ahhoz foghatót nem, mint a milyen az őszi mozgalmat koronázta volna. Senkinek sem jut eszébe, hogy bármiféle társadalmi akciózt

indítson meg, mert etöreláthatólag ügyis hiába fáradoznék. Más körülmények között is elég nehéz dolog ez, most meg éppen lehetetlen. Visszaemlékezik mindenki a történetekre, vannak talán olyanok is, kiknek egészen kedvükre van, hogy most elég tetszetős mentséggel kibújhatnak a színészet-pártolás terhes kötelezettsége alól és csak nagyon kevesen vannak, kik a színigazgató személyét elválasztják a színészet ügyétől és készek most is áldozatra éppen úgy, mint eddig.

Ez az állapot a legkevésbé sem mondható helyesnek. Nem mérlegelhetjük most, hogy mennyiben hibás a színigazgató, mennyiben nem. Bocsássuk meg neki azt, hogy manapság, mikor a harmadrendű színész is több gázsit követel munkájáért, mint azelőtt az elsőrendű, a színművészet ügyéért való tiszta lelkésedés mellett ügyetvévén a dolog üzleti, anyagi oldalára is elszámította magát.

Nem volna szép és nem vetne valami kedvező fényt városunkra, mely ha intelligenciával nem is túlerhelhet, mint a *Bácskai Hírlap* gúnyosan mondja, de mindenesetre elég intelligens ahhoz, hogy holmi nehezítések miatt a színészet ügyét zátonyra ne juttassa. A színészet kellő korlátok között — a mely korlátokat Deák Péter mindig szeme előtt tartja — nemzeti miszsiót teljesít, különösen nemzetiségi vidékeken. Ha másért nem, legalább e szempont kedvéért feledjük el a multat. Fogadjuk jóakarattal és pártoljuk az érkező szintársulatot, ha működésével be fogja bizonyítani, hogy

TÁRCZA.

Az adott szó.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Éjfél felé járt már az idő, a Casinó termei mindinkább üresedni kezdtek, a szélső szobákban a szolgák már lecsavargatták a gázlámpákat.

Hátul a biliárd asztalnál két fiatalember játszott. Az egyik magas, napsütötte arcu barna férfi, a társa egészen az ellentéte, alacsony, vézna szőke ifjú volt. Az előbbi nagyon szórakozottan játszott, immel-ámmal forgatva kezében a dákót, ugyanígyra, hogy a másik, félbeszakítván a játékot így szól:

„Te, László én nem játszom már veled! Nekem nem okoz valami nagy gyönyörítést, ha elnyerem a pénzedet, már pedig az ilyen baklövés csak ezt vonhatják maguk után. Mi bajod van?”

Benkő László bosszusan lódított egyet a csontgolyón.

„Elég nagy bajom van, — mondta kedvetlenül, — egypár hétre igazán szeretném a máséval elcserelni a bőrömet!”

„No, ez derék, — nevetett a másik, hát ebből kifolyólag követel el azokat a boldonságokat? Mi az ördögért utasítottad vissza a Casinóbéli rendezőséget?”

„Eh, hagyj! nekem azzal békét, legjobb szeretnék el sem menni a bálotokba!”

„Micsoda? gúnyolódott a másik, hát te már most akarod kezdeni a minta férjet adni? Pedig ez a bálbemenés összefér a vőlegénységgeddel, hiszen a menyasszonyod is ott lesz!”

„Kérek Akos, ne szípköztasd most a szellemességedet! Éppen nem vagyok abban a hangulatban, hogy a te csipkelődéseiden mulatni tudnék! Jobb lesz, ha meghallgatom amit mondani akarok, és tanácsot adsz, mitévő legyek!...”

„Oh, kérlek, egészen rendelkezésedre állok! Parancsolsz egy szivart?”

A két férfi rágyújtott.

„Azt hiszem te istutod, kezdte László, a

füstfelhőket lassan eregetve fölfelé, hogy én annak idején nagyon tüzesen udvaroltam a szép Csernovitz Malvinnak!” —

„No, hogy mikor volt, azt nem tudom, hanem hogy udvaroltál neki, annyi bizonyos! Melyik leánynak nem udvaroltál te?”

„Eh, a többinek csak unalomból, szórakozásból! Hanem ennél az egyénél nem úgy volt a dolog. Magam sem tudom, hogy hogyan halozott be anyira, de elég az hozzá, hogy egy szép napon megtettem azt a hallatlan szamárságot, hogy egy esinos gyűrűt huztam a szép leány karesu ujjára, és megígértem neki, hogy nőül veszem!”

„Óhó!”

„Hát hiszen bennem becsületemre, megvolt a jó szándék, hanem a körülmények egész más fordulatot adtak a dolognak. Mikor az öregemnek előhozakodtam vele, majd kidobott. Kitagadással fenyegetett, azt mondta, nem fizeti ki az adósságaimat, leveszi rólam teljesen a kezét, ha ki nem verem a fejemből ezt a boldonságot, és nagyobb biztonság okáért kikötötte, hogy egy hó leforgása alatt jegyezzem el a Juhász Elzát, akinek az atyja, mint tudod, szoros üzleti viszonyban áll az öreggel. Gondolhatod, a választás nem volt nehéz. Én bennem nincsenek semmiféle ideális, poétikus hajlamok, én bizony a feleségem szép szeméiert nem mondok le a vagyoni meg társadalmi posztiómról, hogy aztán vele turbékoljak — meg nyomorogjak. Nem biz! Megmondtam az öregnek, hogy Isten neki, én megteszem, a mit ő kíván, de mi lesz Malvinnal? A legkülönböbbséggel ironiája a sorsnak, hogy ez a két leány halálos ellensége egymásnak. És a hogy én Malvin határozott, büszke lelkét ismerem, az talán mindenre képes lenne inkább, semhogy a vetélytársnője javára lemondjon. Már pedig én egy hét múlva nyilvánosan eljegyeztem Elzácskát, hanem mi lesz azután? Most, böles Nánthán, adj tanácsot!...”

„Ez az egész, — kérdezte vállat vonva Akos, egykedvűen verve le a szivarja hamuját, no, hallod kedves László, én nekem ezért még a fejem sem fájna!”

„Oh, te Isten csudája — fakadt ki mérgesen László, hát te ezt semminek mondd? Bizony Isten, jobb lett volna neked angol lordnak születni, Albion leghidegebb fiát is tulszárnyalod a phlegmáddal! Hát ugyan hogy vegyem én vissza Malvintól az adott szavamat meg a gyűrűt? Tán oda menjek eléje, hogy: „Kisasszony én komédiát íztem kegyeddél, tréfa volt az egész, adja vissza azt a gyűrűt, én másnak vagyok a vőlegénye?! Nem, inkább főbe lövöm magamat!”

„A milyen bolond vagy, még kitelik tőled, de hát ki mondta, hogy te menj el hozzá! Szerintem azt jobban elvégezné a jövődöheji apósd, te egészen kimaradhatnál a játékból!”

„Megbolondultál?”

„Dehogyan, hanem én úgy tudom, hogy az öreg bankkönyvelő, a Csernovitz, nagy összeggel tartozik az öreg Juhásznak, valami bőrze spekulatiók folytán, és te csak megérsz az öregnek annyit, hogy lemondjon a pénzéről, és tekintse a Csernovitznak az adósságát mint kifizetett számlát. Malvin pedig, hogy az édes atyját egy nagy gondtól megszabadítsa, ezért az árért szép szerével vissza fogja a gyűrűt adni. Azután meg ő is csak olyan leány mint a többi, ne félj, nem fogja ő az ő szép fejét miattad a falhoz verni, vigasztalódni fog, még pedig nem is sokára! Majd én beszélek a Juhász apóval, és ő majd a Casinó báton, rendbe hozza az ügyet!”

„No hát tedd meg Akos, Istenemre, hálára kötelezel velem!” És szívélyesen megrázta a barátja kezét.

II.

„Kegyed megfogja nekem boesajítani kisasszony, hogy rövid időre megfosztom Önt a bál élvezeteitől, de kénytelen vagyok vele, és kegyed bizonyára sejtji, hogy nem privát passióból teszem. Lesz szíves Ön engem végig hallgatni?”

A barátságos, piros arcu öreg ur kérdően nézett a fiatal leányra, a ki a bársonyszékhez támaszkodva, szórakozottan játszott a legyező tollalval.

„Kérem!”

Az öreg ur ez egykedvű hang hallatára,

érdemes a pártolásra. Több követeléssel léphetünk fel most vele szemben, mint tehetjük volna az őszszel, a mikor még csak arról lehetett volna szó, hogy nálunk tanulja be a téli állomásnak szánt újdonságokat. Elvárhatjuk, hogy az igazgató a csorbát érdemes daraboknak élvezhető előadásával közzörülje ki. Ha ezt nem teszi, ám vonjuk meg akkor föle támogatásunkat, de így a priori ne tegyük azt a magyar színészeti ügyének és városunk jó hírnevének érdekében.

Ezen néhány szót akartuk ezúttal elmondani azon reményben, hogy nem kiáltunk a pusztába.

Md.

Dr. LEMBERGER HENRIK

született 1813. ápr. 1-én, meghalt 1900. feb. 16.

(L) Városunknak nagy halottja van. Orvosi karunk nesztora, a tudományos világ egyik kitünősége örökre lehunytja szeméit. Megszűnt dobogni a szív, mely oly melegen érzett minden közügyért, nem működik az agy, mely oly kiváló tudást rejtegetett magában, örökre elpihent a jöttvei kar és gyászba borulva állják körül a kihűlt porokat a rokonok és barátok.

Dr. Lemberger Henrik városunk egyik büszkesége folyó hó 16-án befejezte érdemekben gazdag életét. Hosszan tusakodott a halállal, mely csak nehezen tudott erőt venni hatalmas szervezetén. Hetekig feküdt betegen, míg végre a 87 éves porhüvely nem bírta tovább a küzdelmet és Dr. Lemberger Henrik elköltözött közülünk más hazába.

Hogy ki volt ő, tudja azt városunkban mindenki. Mint orvost betegei szerették, mint barátot nagyra becsülték, mint tudóst, aki az ó- és új-heber, a classicus és modern nyelveket egyforma virtuozitással kezelte, bámulták. Hasznos szolgálatait élveztek népoktatási intézeteink, első sorban a tanítóképző, melynek igazgató tanácsosa volt, az izr. iskolák, melyek közül az elemi iskolát ő alapította, szervezte, éveken át — mint igazgató — vezette, amely gondoskodásának tárgya volt 54 éven át; a város népoktatási bizottsága, melynek tagja volt, a casinó, a zsidó hitk, képviselő testület és iskolaszéke, ahol mindig bizton számíthattak az ő működésére, mihelyt közügyekről, iskola ügyekről volt szó.

Az az ür, melyet elköltözése okozott mély és soká el nem muló. Mi akik működését láttuk, nem fogunk róla megfeledkezni. Azonban oda akarjuk állítani az ő alakját az utókor számára,

hogy okulást merítsenek belőle ifjaink és példát, miként kell a közügyekért buzgalkodni és azért hadd közöljük életének vazlatos leírását, amint azt szetszóralt adatokból összeállíthatjuk:

Dr. Lemberger Henrik Pozsonyban, 1813. április 1-én született. Mint apró emberke megtanult héberül olvasni és később 6—7 éves korában atyja Lemberger József A. beadta Pozsony legkiválóbb magániskolájába, melyet a túlzó orthodox körök stigmatizáltak a szabadelvű gondolkodásért, mely benne honolt, de azért az öreg Lemberger még is oda adta fiát, mert mint világlátott kereskedő tudta, hogy világi műveltség nélkül ugyan nem sokra viheti az ember. Az, amit és ahogy ezen iskolában tanultak, kitérülhetlenül vesződött Dr. Lemberger lelkébe, ami nem is volt esoda, hiszen a 4 osztályban a reáliskólából annyit tanultak, mint a teljes középiskolában sőt 1 év alatt annyi és oly alapos latin-nyelvi ismereteket szerzett, hogy a gimnásiumba átlépve egyenesen az V. osztályba akarták fölvenni, amit atyja csak azért nem engedett meg, hogy fia — a kétség kívül bekövetkezendő megfeszített tanulás következtében — a héber tudományokat el ne hanyagolja.

Gymnásiai tanulmányai befejezése után atyja orvosnak szánta az ifjút, aki nagy örömmel lépett e pályára. Az akkori időben Pozsony teljesen német volt (jelenleg 9 évtized után sem mondható magyarnak) és így Dr. Lemberger is csak fogyatékosan tanulta meg a hazai nyelvet. Azonban annál jobban tudott latinul, amely nyelven akkor az egyetemi előadások folytak. Az ezen nyelven való képességeinek köszönhető, hogy az Apponyi-féle könyvtár német históriai műveit latin nyelvre fordíthatta. Egyetemi tanulmányainak első évét Budapesten, a többi Bécsben végezte, ahol leginkább magántanításból tartotta fenn magát. Ez időben már jól bírta a francia nyelvet, hogy egy magán-iskolában a bibliai történetet francia nyelven adta elő.

Hossza körhízi praxis után 1844. május 2-án, mint fiatal promoveált orvos elhagyta Bécsét, hogy Budapesten, ahol akkor szülei laktak letelepedjék. Azonban a fiatal orvosok megjelölési viszonyai oly sanyarvak voltak, hogy Budapestre való utaztatva a hajón egy jóismerőse tanácsát megfogadva, elhatározta Baján letelepedni. Ez még 1844-ben megtörtént és pár hónap mulva 1845. márczius 25-én már feleségül vette Pollitzer Terézt, akivel több mint félszázadon át élt boldog családi életet.

Bajai működése egyike volt a legadásosabbnak. Mint orvos együtt haladt az orvosi tudományjal. A családok, melyek bizalmukkal megtisztelték fölötté kedveltek élénk szellemeért és nagy műveltségért. Két évi bajai működése után oly nagy befolyásra tett szert, hogy a helybeli izr. hitközség új elemi iskolát szervezett, mely Dr. Lemberger vezette alatt az Alföld legkiválóbb iskolájává lett. Ez iskoláról elmondhatjuk, hogy benne találkozott a héber tudományosság a világi

műveltséggel: Dr. Kohn Samuel a pesti zsidó hitk, rabbija az iskoláról, melyet ő is látogatott így ír: „A bajai zsidó iskola, melyet keresztyény gyermekek is sűrűn látogattak, igazán mintaszerűen volt vezetve úgy, hogy alig érhetem mennyit és mennyifelet tanultunk és tudunk akkoriban. A jobb tanulók három nyelven: németül, magyarul és héberül, meg pedig majdnem hibátlanul beszéltek és írtak; a mellett mértant, földrajzt és természettudományokat oly bőven és behatóan tanítottak, mint ma az algymnásiumokban sem.” Az iskolának már 47-ben volt ifjusági könyvtára, melyet évről-évre gyarapítottak úgy, a mint azt Dr. Lemberger javalta, volt természetstani szertára és bizvást mondhatjuk, hogy az iskola jelenlegi jó hírét Dr. Lemberger is segítette megszerezni. Az a tanterv, melyet az 1846-ban szervezett iskola számára alkotott, paedagogiai szempontból is becses. Csak azt az egyet emeljük ki belőle, hogy a gyermek érzelmi világának nevelését magyar nyelven végeztette, ami majdnem példátlan volt akkor a zsidó iskolákban. Maga bizonynyal megtanult volna hibátlanul magyarul, ha tanulmányait nem Pozsonyban és Bécsben kénytelen végezni és ha a Bach korszak nem kényszerítette volna a német nyelv kultiválására.

Valamint a zsidó iskolák javáért sohasem szűnt meg munkálkodni, ep úgy lelkesedett a tanító képzőért, melynek vizsgáin nagy förellemmel vett részt és mindazon más intézciezőkért, melyek az ő munkásságára számítottak.

Baján mindenki jól ismerte dr. Lemberger Henrik nagy tudományát. De elterjedt az ő híre messze, Baja város határain túl is. Sokféle emlegettek az ő nagy barátságát néhai Haynald Lajos kalocsai érsekkel, kívül latin nyelven levelezett és akit latin versekkel köszöntött. Ezen barátság egyes fizisait lapunk legközelebbi számában fogjuk ismertetni úgy, amint az 9 év előtt megjelent egy felekezeti hírlapban. Ezúttal csak szöve akarunk tenni, hogy rámutassunk arra a tiszteletre, melyben része volt és amely tisztelet mindig megnyilatkozott, ah nyszor csak erre alkalom volt.

Legimpozitásabban nyilatkozott meg 1894. április hó 30-án, amikor orvosi működésének 50-ik évfordulóját ünnepelte meg. Egymást érték nála az üdvözlő küldöttségek és ő mindegyik szónoknak válaszolt azzal az ékesen szólással, amely az ő kiváló tulajdonsága volt és amelyből nem látszott meg, hogy 81 év nyomja vállait. Azon nap estején hallottuk őt utolszor latinul szónokolni, amikor is bold. emlékü apátplébanosunk Berényi Dániel, a mindenek kedves Dani bácsija latin felköszöntőjére felelt ex abrupto úgy, hogy a hozzá értők bámulva gyönyörködtek classicus latin nyelvében.

Boldogan élte napjait addig, míg áldott lelkü neje 1896. október 24-én el nem hunyt. Ennek halála után azonban rohamosan megfogvott ereje. Hosszu időn át szobáját el nem hagyhatta és nem

meglepetve nézett végig a leányon. Olyan volt az, mint egy lenge bajos tünder. Höföhér könnyű selyem ruhájában, s tánczótól kipirult arcával, ragyogó szemével, a dús fekete hajába tűzött égő piros rózsával olyan elragadó volt, hogy az öreg ur valami esodalkozás felét motyogott magában. Azután egyenesen rátért a dologra.

„En nagyon röviden fogom előadni a kérsemet kisasszony, és csak kegyedtől függ, hogy mielőbb vége is legyen! Tehát Ön bizonyosan értesült már arról, hogy egyetlen leányomat, Elizát, üzlettársannak fia László, a napokban eljegyezi!”

A leány rózsás arca holtspáditta vált, a legyező kihullott reszkétl kezéből, és szép sötét szeme tágra nyílvá maradt a beszélőn.

„Mit mond Ön?”

„A valót, kisasszony! Az a hőbortos fiu, a László megvallotta nekem, hogy ő egy meggon-dolatlan pilanathab házassági ajánlatot tett Önnek. Azonban az atyja nem egyezett bele, és miután a fiu sok tekintetben az atyjára van utalva, elfogadta az atyja által eléje szabott feltételeket. Így állván a dolog, felkérem kegyedet, adja vissza a gyűrűt annak a szeleburdi fiúnak, hogy az eljegyzése elé semmifele akadály ne gördüljön. En kegyedet okos leányunk tartom, és bizonyosan be fogja Ön látni, hogy esetleges vonakodása nem változtatna a dologon, én azonban nem szeretném, ha az ügy a nyilvánosság elé kerülne. Még egyet! Az Ön atyja egy bizonyos őszszeggel tartozik nekem, de én a kegyed kedvező válasza esetén kiegyenlítettnek tekintem tartozását! En most eltávozem, egy negyed óra mulva hátor leszek a válaszáért jönni!”

A függöny mögött már régen eltűnt az öreg ur alakja, és a leány még mozdulatlanul állt ott, mint egy szobor.

Vajon nem tévedett-e, nem volt-e ez esodlódás, káprázat? Mikel mondott ez az ember!

Hogy ő adja vissza azt a gyűrűt, ami neki olyan drága, hogy ő mondjon le arról, aki neki mindene, tisztá, ártatlan lelkének egyetlen szerelmé, a kibe úgy oda van forrva minden érzése, minden gondolata, hogy a szíve szakadna utána, ha ki kellene a képét onnan tenni. És most ő maga dobja el magát? . . . .

A leány rászorította összekulesolt kezét hevesen dobogó szívére, lüktető homloka alatt szegény megáuzott agyában egymást érték a gondolatok. És milyen szörnyű, milyen rémséges gondolatok jöttek! . . . .

Hát nem dobta-e el őt az a férfi? Nem küldte-e ide azt az embert, hogy vissza vegye tőle a szavát és a gyűrűt, hogy odaadhassa annak a másik leánykának, annak a szivtelen, kaczer teremtésnek, akit ő gyűlölt, olyan lángolon, olyan oltathatlanul, ahogy csak gyűlölni lehet. És ő legyen az ő diadalmas versenytársa? . . . .

Malvin a kezeit tördelte kétségbeesetten. A büszkesége volt megalázva porig. Hát van itt helye a választásnak? Nem menti-e meg ezáltal agg édes atyját egy súlyos gondtól, és ha az nem is volna, vajon rá venné-e a lelke, hogy a jövő-jét rábiza arra az emberre, a kinek önző, sivár lelkét most ismerte fel egész kicsiségében! Nem, soha!

„Es ő dob most el magát! Mint egy megunt kelmét, amelynek nincs már értéke előtte! De hát mire voltam én jó neki? Időtöltésnek, unaloműzésnek, mindennek elég jó voltam, csak feleségnek nem váltam be? Oh, nyomorult, hitvány lélek, zokogott föl kinosan, és én azt az embert tudtam szeretni? Ezt a szivtelen férfit, akinek virtuskodás volt csak egy leány szívével összeküzni, és aztán könnyelműen eldobni magától!”

„Oh, minő szegény! . . . .

Es az a lány, az a másik? Hogy valahány-szor találkozik vele, tűrni legyen kénytelen annak gunyos, kárörvendő tekintetét, hogy az diesekedve mondja el mindenkinek: „Látjátok, ez is szerette a férjemet, és az mégis engem vett feleségül!” Nem, ezt nem lehet kitartani! . . . .

Hogy nézzen ő az édes anyja szemébe? Hogy tekintsen az emberekre, akiknek szeméből feléje esillog a megvetés, a közöny, a nemtörődömség? . . . .

Oh nem, ezt nem lehet túlélni!

Remegő kézzel rántotta le a könyökig érő keztyűt, és lerántva újjáról a gyűrűt — amely úgy égett, mintha tüzes vaspántok fognák körül, — szilajul oda dobta a kerek asztalra:

„Vedd hát és ugy áldjon meg az Isten, ahogy megérdemled!” . . . .

Azzal felkapott egyet a hattypühés belépők közül, és rádoblvá a vállaira, sietett ki, a szomszéd termeken át, ki az erkélyre.

Megsem gondolta jól, hogy mit cselekszik, a düh, a szegény és kétségbeesés vezette, könnytől homályos szeméi előtt két egymáshoz simuló alak lebegett, akik suttognak valamit és nevetnek, ő rajta, a kigolyózott ötödik kerék felett nevetnek!

Nem, ő rajta nem nevetnek! . . . .

Kilépett elszántan az erkélyre, a fejét daczosan hátra vetve, leeszaltatta hátáról a belépőt.

Az ég teljesen sötét volt, a sűrűn eső hőpelyheket hideg szél hajította maga előtt, és a mozdulatlanul álló leánykák fedetlen karjait és vállait egy percz alatt elborította a hó, a vadul süvítő szél át meg át járta egész valóját . . . .

A háltéreből kihallatszott a zene, tüzes esárdát jártak . . . .

Lahunyta szeméit, összeszorította az ajkát, hogy elfojtsa a fájdalom kitérését. Ugy érezte először, hogy egész teste jéggé dermed, zsbibaszó, éles fájdalom nyilallott keresztfül minden tagján. Azután egyszerre forróság borította el, mintha millió meg millió tű furódna be a testébe, úgy szúrta, égette őt valami. A feje nehéz lett, a lélekzete el-elakadt, s mintha mázsányi teher volna a kblén, olyan nyomasztó, fájó érzés nevezetett rá. Egy erős szélrohám ráta meg dühösen az ablakot, a leány megkapta az ajtó kilincsét . . . . Alig állt a lábán . . . .

Már most jól van, vissza lehet menni a terembe!

Mikor az öltözöbe ért, már félig ájult volt. Az arczán két tüzpiros rózsza égett, a szeméi vadul villogtak.

„Küldje be az anyámat, — suttogta rekedten a belépő öreghez, látótl reszkétl kezével rámutatva a gyűrűre, haza akarok menni, olyan fáradt, olyan álmos vagyok!” . . . .

Es oda roskadt eszméletlenül a földre . . . .

Idem.

is törődött semmivel sem addig, míg ereje nem gyarapodott és ő ismét a régi lett. Az utolsó telen az aggasság mindjobban elgyengítette, míg vegre f. hó 16-án megfosztotta őt szenvedésétől a halál. Mi pedig gyermekeivel, rokonaival egyetemben búsan álljuk körül kihűlt tetemét, elborulva gondoljuk el, hogy városunk műveltségének egy hatalmas oszlopa dőlt ki mindörökké.

Emléket meg fogjuk őrizni lelkiünkben örökre.

A bekövetkezett haláleset mély és őszinte részvétet keltett városzerte. A Casinora, az izr. iskolára kintütek a gyászlobogót és úgy a hitközség, melynek képviselőtében tiszteletbeli tag volt mint a Chevra-Kadischa már 17-én reggel ülést tartott, hogy a vegtisztség módoszatairól tanácskozzék. A temetés folyó hó 18-án délután 2 1/2 órákor lesz.

A halál- eset alkalmából a következő gyászjelentések jelentek meg, melyeket közlünk. A család így háuzik:

Fájdalomtelt szívvel tudatjuk a magunk és a rokonság nevében szeretett édes atyáknak, illetve testvérnek, nagyapának, apósnak *Dr. Lemberger Henrik orvosnak*, folyó hó 16-án esti 6 órákor, hosszú szenvedés után életének 87-ik évében bekövetkezett elhunytát. Drága halottunk hűlt tetemei folyó hó 18-án délután 1/2 3 órákor fognak a helybeli izr. sírkertbe örök nyugalomra kísértetni. Baján, 1900. évi február hó 17-én. Legyen áldott emléke! *Gyermekéi:* Dr. Lengyel Rezső, Lemberger Viktor, Lemberger Ernő, Özv. Ansch Frigyesné sz. Lemberger Emma, Özv. Dr. Berliner Gusztávné sz. Lemberger Sára, Stern Samuné sz. Lemberger Rachel, Dr. Lemberger Armin, Guttman Benedekné sz. Lemberger Flóra, *Menyei:* Dr. Lengyel Rezsőné sz. Kállai Gizella, Lemberger Viktorné sz. Lemberger Rózsa, Lemberger Ernőné sz. Strausz Irma, Dr. Lemberger Arminé sz. Berger Berta, *Testvérei:* Özv. Frisenhausen Lázárné sz. Lemberger Katalin, Lemberger Ignác és neje Engel Luiza, *Unokái:* Berliner Arthur, Dombitz Gyuláné sz. Berliner Ilona, és férje Dembitz Gyula, Lengyel József, Lemberger Richard, Ottó és Gusztáv, Lemberger Andor és Ilonka, Stern József, Guttman Antal, Lili és Teréz, Lemberger Gyuri és Imre, *Vejei:* Stern Samu és Guttman Benedek.

A bajai izr. hitk. eljárársága és iskolaszéke gyászjelentése így szól:

Alulírott izraelita hitközség eljárársága és iskolaszéke mély fájdalommal jelenti *Dr. Lemberger Henrik* orvos urnak f. hó 16-án, esti 6 órákor tevékeny életének 87-ik évében történt gyászos elhunytát. Halálával hitközségünk sulyos veszteség érte, mert a megdicsőülhőn városunk nagy tudóst és önfeláldozó orvost, hitközségünk buzgó vallásos tagját — ki egyidőben felekezeti intézményeinek élén is állott és az izr. congressus kimagasló tagja volt — iskolaszékünk pedig felszámadnál hosszabb időn át lelkesen, fáradságot nem kímélő irányadó módon működő tagját vesztette. A boldogult hűlt tetemeit f. hó 18-án d. u. 2 1/2 órákor kísérik a gyászházba örök nyugalomra. Baja, 1900. február 18. *A bajai izr. hitközség eljárársága és iskolaszéke*, Áldás és béke poraira!

A bajai „Chevra Kadischa” a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírt „Chevra Kadischa” izr. szentegylet eljárársága és választmány mély fájdalommal jelenti *Dr. Lemberger Henrik* orvos urnak egyetünk több mint félézázadon át működött buzgó választmányi tagjának és volt körházi és szegényorvosának, f. hó 16-án esti 6 órákor tevékeny és érdemdús életének 87-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemeit f. hó 18-án d. u. 2 1/2 órákor kísérik a gyászházba örök nyugalomra. Baja, 1900. február 18. *A „Chevra Kadischa” izr. szentegylet Elműsége*, Áldás és béke poraira!

Helybeli és vidéki hírek.

Iparhatósági megbízottak. Az 1900. évre a rendőrkapitányság mint elsőfoku iparhatósághoz iparhatósági megbízottakul alább nevezettek választották és osztattak be: *Műhelyek megválasztására:* Bayer Adolf, Manhold Gyula, Borkovics Péter, Benezák Sándor, Gebhardt Dezső, Hunyady Antal, Lagner József, Mikolits Ignác, Tirovátz Péter, Pfeifer Ferencz, Scherk Lipót, Szander Sándor. **2. Lajstromok ellenőrzésére:** Drescher Gyula, Berendorfer Ede. **3. Tavasziiskolák látogatására:** Fischer Pál, Dsly Géza és Pintér Ferencz. **4. Gyárak megsemlézésére:** Kollár Ernő, Schmidt Márton és Joanovits Milán.

Üjonzsallítási sorshuzás. Az 1879-ik évben született, s a folyó évi újonzsallításra az I-ső korosztályban felbivott Baja városi illetőségű állítás kötelesek sorshuzása a városi katonai ügyosztályban (székbáz, földszint 30. szám) folyó február hó 20-ik (huszadik) napján — kedden — reggeli 9 órákor fvg megtartatni. A személyes megjelenés az állítás kötelesek tetszésére van hagyva, s a sorshuzásra helyettes is rendelhető ki. Azon állítás köteles részére, ki sem szemé-

lyesen, sem helyettes által képviselve nem jelen meg, a sorshuzás vezetője által kijelölt egyén fog sorszámot húzni.

Hangverseny. A bajai keresk. ifj. egylete f. hó 24-iki hangversenyére előjegyzett jegyek f. hó 22-én és 23-án d. u. 4 — 6 vehetők át az egylet helyiségben. Ugyanott válthatók a két koronás belépő jegyek is.

A hol a vevők jubilálnak. Mult évben ünnepelte meg Mauthner Ödön, esász. és kir. udvari szállító magkereskedése Budapesen fenállásának 25-ik évfordulóját. Az idén megjelent magjegyzekekben, mely a gazdaközönségnek egyszersmiut szakavatott útmutatóul is szolgál, — látható, hogy vevőinek nagy része, mint a naponta százanként beérkező elismerő és dicsérő levelek igazolják, jubilál. Nagy dolog ez most, mikor amerikai here és más alárendelt minőségű magokkal árasztják el a magyar gazdákat. Különböen is általánosán ismert, hogy Mauthner Ödön az egyedüli czeg, melyhez föltétlen bizalommal fordulhat minden gazda és minden kertészkedő. Évtizedek óta majdnem az összes osztrák és magyar uradalmak, élén a népszerű József főherczeg Ő fenségével, 20—25 év óta állandóan *Mauthner-nél* fedezik magszükségletüket. De nem csak a nagy uradalmak és mintagazdaságok, hanem hazánk nagy és kis gazdáinak, kertészkedőinek zöme is Mauthner világhírű üzletének állandó vevője.

Esküvő. *Schuller* Antal budapesti bankhivatalnok f. é. február hó 25-én délután 1/2 4 órákor vezeti oltárhoz a bajai izr. imaházban *Basch* Ilona kasszonyt, *Basch* Ignác ur leányát.

Eljegyzés. *Zwilling*er Salamon ur, helybeli kereskedő eljegyezte magának *Weisz* Netti urnót, özv. *Weisz* Albertné leányát.

Az új kir. ügyész. Amint hírelk, a zombori kir. ügyész dr. Longauer Ferencz az újvidéki kir. törvényszék bírója lesz.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Deutsch* Ignác bajai járásbíróági napidíjast levai járásbíróági inokká nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Rácz Károly dr. szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Öfelsége a király Solti Károly dr. nagykutai kir. járásbíróinak a szabadkai kir. törvényszékhez bírói minőségben való áthelyezését megengedte.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Hajnal József, valamint dr. Rácz Károly szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőket a szabadkai törvényszékhez jegyzökké nevezte ki.

Megszűnik a keselyűsi hajóállomás. A cs. kir. sz. dunagőzhajózási társulat igazgatósága értesítette Torna vármegye alispánját, hogy a keselyűsi hajóállomás a folyó évi hajózás kezdetétől véglegesen megszűnt, mert gőzöseik csak úgy érhetik el az állomást, ha a rendes hajózási utvonallól eltérve nagy kerülő utat tesznek, a mi jelentékeny idővesztéssel és nagy üzleti kiadásokkal jár. Az állomás esekély forgalma pedig nem jövedelmezelt annyit, amennyi kiadása volt. Szegzárdra az állomás beszűntetése nagy veszteséget jelent, de ezen állomás beszűntetése folytán Bács-és Pestmegyével is a közlekedés nagyon nehézkessé fog válni.

Esküdtzéki tárgyalások. Holnap lesz Szabadkán az első esküdtzéki tárgyalás. Tekintettel arra, hogy az új bünyádi eljárással kapcsolatosan létesített esküdtbíróóság első tárgyalása iránt az érdeklődés mindenesetre általános lesz, olyintézkedés történt, hogy a tárgyalási terembe csak az irodaigazgató által kiosztandó belépő jeggyel lehet bejutni. Ily jegyek a terem térvizsnoyainál fogva csak korlátolt mennyiségben adhatnak ki. Elsőnek a következő tárgyalások tüzettek ki: Szándékos emberölés büntetetének kísérlete miatt vádolt Sarnyai Lukács elleni büntetőügy folyó hó 19-ére, a halált okozó sulyos testi sértés büntetével vádolt Lang Mihály elleni büntetőügy e hó 22-ikére.

Ügyvédi kamarai meghívó. Vettük a következő meghívót: Meghívó. Az ügyvédi kamara folyó évi rendes közgyűlésére — melynek tárgyai az 1874. évi 34. t.-cz. 21. §-a 4. 5. és 7. pontjában előírtak és a netán betérjesztendő indítványok lesznek — *f. é. márczius hó 25-ik napjának d. e. 10 óráját* az ügyvédi kamara hivatalos helyiségébe (Vesselenyi utca Balogh féle ház) tüzöm ki, melyre tek. Kartárs urat czemmel tisztelettel meghívom. Szabadkán, 1900. évi február hó 7-én. *Paukovich* Andor, a szabadkai ügyvédi kamara elnöke.

A selyemtenyésztők figyelmébe. Egyik legjövendelmőbb mellékfoglalkozása népünknek a selyemtenyésztés, mely annyi sok szegénynek ad kenyeret épen azon időben, midőn a mezei munka helyett könnyen elvégezhető a selyemtenyésztéssel járó párhelti vesződés. Örvendetes a tenyésztőkre, hogy a gubók ára emelkedett. Az I. osztályú gubók 2 korona 20 fillér, a II. osztályú gubók 1 korona 60 fillér és a hasznavehetetlen gubók 20 fillérrel váltatnak be.

Exhumálás. A napokban Kovács János szárazmalma Topolyán a 8 éves kis Babi Pétert elkapta s összeronsolta. Annak idején eltemették a kis fiút s az ügyészség nem tartotta szükségesnek a felboncolást. A megindított vizsgálat folyamán azonban kintűni, hogy a malom nem volt kellőleg elkerítve, s így a kis fiu halálát gondatlanság okozta. Ennek következtében elrendeltetett a kis gyermek exhumálása. Az exhumálást csütörtökön délután ejtetett meg Gombár Gyula vizsgálobíró, Dr. Barta Antal törvényszéki orvos és Dr. Sárkány János járóorvos által. A bonczjegyzőkönyv konstatalta, hogy a kis gyermek halálát a mellkas összehúzódása okozta.

Talált sorsjegy. A helybeli gymnásium pedulusa az osztálysorsjáték legközelebbi huzására érvényes 1/4 sorsjegyet talált. Tulajdonosa átveheti a gymn. igazgatóságánál.

Meglesz az adóhivatal Topolyán. A pénzügyigazgatóság értesítette Topolya községét, hogy a pénzügyminiszter a községnek január 3-iki közgyűlésen hozott határozatát az adóhivatal felállításához hozzájárulás tekintetében elfogadta. Most már csak a felállítás és berendezés, valamint az átalakítások közelebbi módoszatai vannak hátra.

Nem épen testvéries. Horváth Péter szabadkai lakos bátyjának kivitte a vasuthoz a vacsorát és itt azt a kellemes megbízást kapta, hogy 36 frtot vigyen el a feleségének. A 35 forintot ugyan nem vitte el, de ahelyett bevásárolt ezen a pénzen naranesot, kandírozott gyümölcsöt és az élet kellemetességehez tartozó sok egyéb ilyen apróságot — ekkor azután elment üdülhí Palicsra és ott már egy új jóbarátot is talált, akinek ebből a pénzből adott. A rendőrség már csak 4 forintot tudott megmenteni.

605.970 koronát fizetett a triesti általános biztosító-társaság (*Assicurazione Generali*) a Sopron-Iváni kastély legégett lakberendezési tárgyaiért. Ily óriási összeget hazánkban egy lakásban lévő butorokért még nem fizettek. Az a körülmény, hogy még egy várszerű kastélyban is lehetséges egy ilyen óriási tüzészet, legjobban bizonyítja azt, hogy mily fontos mindenkire, hogy lakás berendezését tűzkár ellen biztosítsa, különösen akkor, midőn a Generálinnál az ily biztosításért fizetendő díj oly szorfelett olcsó. Minden bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a triesti általános biztosító társaság itteni főügynöksége: a *Bajai kereskedelmi és iparbank*.

Bajáról való távozásokor az idő rövidsége miatt harátaim és ismerőseimtől személyes búcsút nem vehetvén, azoknak ez úton mondom „Isten hozzád”-ot.

Bátori Soma.

CSARNOK.

A gyermekek estéje.

(A bajai izr. hitközség iskolának jótékony színelőadása és gyermek-bálja f. hó 13-án.)

Mindenekelőtt adózzunk teljes elismerésünkkel az érdemnek. A ki az „Ezer-egy-éj” című látványos színműnek előadását végignezte, az önkénytelenül is azt mondotta, vagy gondolta magában: „Micsoda óriási fáradságnak lehet ez gyümölcse!” Nem kis fába vágja fejszéjét az, a ki gyermekekkel akar valamit produkálni. Sok türelem és nagy kitartás kell hozzá mindig. Amde hogy mily hatványra kell emelnünk azt a türelmet és kitartást akkor, mikor arról van szó, hogy az apróságok egy jó kétórahosszáig tartó, énekekkel és tánczeval kevert színdarabnak élvezhető előadásával gyönyörködtessék a közönséget, azt csak az fogja helyesen mérlegelni, a ki már vesződtött gyermekekkel, pláne sok gyermekkel. Mikor tehát most a sikerült est kedves benyomásairól igyekszünk számot adni, akkor első sorban is a kicsinyek háta mögött álló nagyok érdeme előtt emelnünk kalapot és kijelentjük, hogy *Erdős Jakab* igazgató ur és lelkes munkatársai valósággal csudát műveltek. A fényes sikerből nem alap nélkül következtetünk arra, hogy az izraelita hitközség iskolái a komoly munka terén is szép eredményt tudnak felmutatni.

És most térjünk át magukra az előadókra. Sok szép dolgot tapasztaltunk náluk, melyeket buzdításképen ki akarunk emelni. Először is szerepét mindegyik úgy tudta, mint a vízfolyás. Ez a körülmény azonban semmiféle elsieltét, hadarást nem hozott magával, sőt olyan kimerően, szépen hangszolyozva mondotta el mindegyik monológját, mintha csak akkor gondolta volna ki, hogy mit kell mondania. A helyes kiejtésre, értelmes, nyugodt beszédre úgy látszik nagy gondot fordítanak ezen iskolák. De nemcsak a beszéd, az ének is dicséretet érdemel. A szülő énekesek — mert ilyenek is voltak és közöttük a csepp kis Köhegyi Józsa is — a legkisebb félelem nélkül egészen biztosan énekeltek. Ugy ezekért, mint a szabatosan előadott karénekekért is a legnagyobb elismerés illeti meg Berger Salamon kántor urat, ki a betanítás fáradságos munkáját végezte. Különösen nagy hatást ért el az első karének. De kivette részét a nagy sikerből Major tánczmester ur is. Az apró tündérek olyan kedvesen lejtették el táncukat, hogy azt meg kellett ismételnök.

Ismételték is nagy buzgalommal, ámbár apró lábcsekk már-már meglagadták a szolgál-

latot. A beszéd ének és tánc után, a játékról kell még szólnunk. Az a határozott fellépés és fesztelen mozgás, melyet láttunk, igazán meglepő volt. Nagyon finom érzékre valló, aprólékos utasítások eredményének látszott a szereplők minden egyes mozdulata. **Achmed** herceg személyesítője egészen jól kidolgozott drámai akcióit fejtett ki, **Paprika Janesi** szaksás komikus jelenetei, melyek sohasem tévesztették el hatásukat, igen sikerültek voltak. De felsorolhatnánk a többi is, mindegyik dicsegetéremelő buzgósággal tette meg azt, a mi tőle tellett. Ha komoly tanulmányokat fel ilyen buzgalommal végzik, akkor fázódásukat mindenestre a legszebb siker koronázza.

A darab kiállítása nagyon szép volt. Ugy látszik, hogy a szülők is áldoztak a siker érdekében. Persze csokrokban sem volt hiány. Egyik-másik cseppesség több virágot kapott, mint egy primadonna. Ragyogtak is az arcozók az örömtől és a ragyogás visszatükröződött a boldog mák arcán.

Az előadás véget ért és megkezdődött a gyermekbál. Gyermekbál volt a szó szoros értelmében, mert jellegét egészen éjfélig a legnagyobb szigorúsággal óvta meg **Lengyel Manó** ur rendezői buzgalma. Nem engedte, hogy más tánczoljon, mint az iskolás leánykák. Jártak is jó kedvvel, azzal az igazi, hamisítatlan jókedvvel, mely csak ennek a legszorosabb értelemben vett aranyfiataliságnak sajátja. Azzal a gondolattal néztük az előtűnk könnyedén tovalebögő párokat, hogy lesznek még bálkirálynők meg jó tánczosok a jövőben is — talán még több, mint most van. — Olyan kifogástalan négyest, mint itt, csak a tánciskolában láttam. Persze, persze! Hiszen ez a nemzedék még nem nőtt ki belőle, sőt mi több maga a táncmester volt a rendező. Egy barátom került elem a négyes alatt, kiről tudtam, hogy foglalkozva volt. „Nos, hát miért nem tánczolsz?” kérdem tőle. „Barátom — felelé — a tánczosnóm elaludt és haza vittek”. Nem sok idő múlva többen is jártek így. A szempillák nehezéni kezdtek, a kocsinyek haza kívánczoltak, hogy tovább álmodhassák mindazt, a mi ma velük történt.

A közönség érdeklődését legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a „Barány Szálló” nagyterme zsúfolásig megtelt. A fényes erkölcsi sikerhez méltó volt tehát az anyagi is, a mi — jótékony cselekedés lévén szó — igen örvendetes dolog.

Md.

Tiszteletet annak, akit megillet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak **Neunkirchenben Bécs** mellett 1897. aug. 11-iki kelettel a következőket írják:

Körülbelül 70 éves vagyok és 10 év óta szenvedek izületi rheumában és aranyeres bántalmakban anélkül, hogy bajomat orvosolni tudták volna. Csakis az Ön **Wilhelm-féle anthiartritikus anti-rheumatikus vértisztítótheaja** gyógyított meg rövid 3 heti használat után. Köszönetet mondok Önnek és grófnőnek, akinek tudósítását a lapokban olvastam.

Teljes tisztelettel

Ackermann Keresztély
tőkepenész.

Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és hálhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmeghízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **övszer** férfiak és nők részére. Ára tucatzonként eredeti párisi minőségben frt 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. és frt 8. — **Bouts americ.** tuczatja frt 3., 4. és frt 5. — **Női övszerek**: **Hasse** tanár-féle frt 2., **Mensinga** tanár-féle frt 2.50, náthátok. — darabonként. Ezen női övszerek százszor is használhatóak.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatzonként frt 2., 3., 4., 5. — és frt 6. — **Diana öv** havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50. **Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.**

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.
Bécs. Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves hígeniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Ház eladás.

Kis-Csávoly Fecske- és Uj-utca sarkán lévő sarok ház, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad,

ifj. Volly Lajos,

Központi Szálloda.

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Br. Eötvös József-utca Fischer Sámuel-féle házban**, a mai kor igényeinek megfelelő elsőrendű

borbély- és fodrász-üzletet

nyitottam.

Főtörekvésem oda irányul, hogy a vidék nagyobb városainak és a székes-fővárosban több évi gyakorlatom által szerzett tapasztalataim, nemkülönben **saját készítményű vörös, piros, fehér, zöld, sárga és tejszíni arc- és fejmosó illatos szerimmal**, a becses megjelenésükkel megtisztelt urakat teljes megelégedésükre kiszolgálhassam.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve maradtam

Baján, 1900. évi február havában

Teljes tisztelettel

László Lajos,

borbély- és fodrász iparos.

250. sz.
1900.

Haszonbérleti hirdetés.

A kalocsa érseki uradalom 1900. évi október 1-től három évre haszonbérbe adja a **pörbolyi mezőgazdaságot a felső és alsópörbolyi simon-, moricz- és molnár szigeti**, mintegy 2400 kat. holdnyi erdőben törvényileg megengedett legeltetési joggal; s felhívja a vállalkozni akarókat, hogy zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva **flyó évi márczius 31-ig Kalocsán** az uradalmi igazgatóságnál vagy a szt.-istváni számtartóságnál nyújtsák be, a hol a bérleti feltételek megtekinthetők.

Kalocsa, 1900. évi február 8-án.

Érsekuradalmi Igazgatóság.

Nyomatott Kazal József könyvnyomdájában Baján.

330. szám.
tkv. 900.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Árverési hirdetés.

A bajai kir. tkvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy a visszárverést **Dr. Lemberger Armin** bajai ügyvéd által képviselt **özv. Kukula Józsefné Pencz Jozefa** végrehajtónak **Vagner Márton** elleni végrehajtási ügyében **Vagner Mártonné** ellen **Kling Gertrud** garai lakós késedelmes vevő ellen 1120 korona 60 fillér hátr. vételár tőke követelés ennek 1899. évi október 19-ik napjától járó 5% kamatai és 7 kor. — fillér ezuttal és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a garai 1888. sz.-u. tkjvben A. 1. 1. sorsz. 59. hrsz. 49. ö. i. sz. házas bértelekre 814 korona kiküldési árban **Kling Gertrud** késedelmes vevő kárára és veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett ezennel elrendeli és annak Gara község házánál leendő megtartására az **1900. évi márczius hó 24-ik napjának d. u. 2 óra**ja kitűztetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kiküldési áron alul is eladtnál fog.

Árverezők tartoznak a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldöttnek átadni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat az árverés jogerőre emelkedésétől számított 90 nap alatt 5% kamatokkal együtt a bajai m. kir. adóhivatalba lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóság irattárában és Gara község házánál megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Baján, 1900. évi január hó 30-án.

Temmer,
kir. albiró.

1082. szám.
1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1899. évi Sp. I. 350/3. sz. végzése folytán **dr. Fischhof Zsigmond** ügyvéd által képviselt **Fischhof Vilmos** felperes részére **Eifner János** alperes ellen 51 kor. 16 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt végrehajtás folytán alperestől lefogott és 748 kor. 80 fillére becsült ingóságokra a bajai kir. járásbírósnak 1899. évi V. 1584/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, **Osatyalán vhatást** szenvedő lakásán leendő megtartása határidőül **1900. évi február hó 20-ik napján délelőtt fél 10 óra**ja kitűztetik, a mikor a bíróság lefogott 3 ló, 2 kocsis, 5 sortés, szóna, butorok, ágyméni és egyébebb a legtöbbet igénynek készpénzfizetés mellett, szükség esetén hecsáron alul is el fog adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárától a végrehajtót követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldöttél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztssák, mert különben csak a vételár fölszólására fognak utaltatni.

Kelt Baján, 1900. évi február hó 5. napján.

Rác István,

kir. bírósági végrehajtó.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta meghízható, fájdalom-össillapító bedörzsölés-ként alkalmaztatik **közvénynek, oszónál, tagazagatásnál és meghűléseknek** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi **Horgony-Pain-Expeller**, gyakorlati **Horgony-Liniment**-el nevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszser**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbörkű utángát van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üvegét „Horgony” védjegyzés nélkül mint nem valódit utastítsa vissza.

RICHTER F. AD. és Társa, Rudaolstadt
cs. és kir. udvari szállítók.